

Jehovan todistajista lähteminen
□
Kriisistä kohti tasapainoa

Käännös elokuun 1997 englanninkielisestä laitoksesta

Alkuperäisen englanninkielisen laitoksen osalta/Regarding the Original English Edition

Copyright © 1995, 1997

by/haltija on

Timothy Campbell

CP386, Mount Royal, Quebec, Canada H3P 3C6

Internet email: psoftinfo@aol.com

World Wide Web: <http://users.aol.com/beyondjw>

Suomenkielisen laitoksen osalta/Regarding the Finnish Edition

Copyright © 2001

jointly by/haltijat yhdessä sekä

Timothy Campbell

CP386, Mount Royal, Quebec, Canada H3P 3C6

and/että

Markus Sinkkonen

Laivapojankatu 3 f 123, 00180 Helsinki, Finland

email: markus.sinkkonen@pp.htv.fi

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	sivu 4
Mikä sinua kiusaa?	sivu 5
Sosiaaliset kysymykset	sivu 5
Harmagedon -kysymykset	sivu 7
Itsetunto-ongelmat	sivu 7
Järjestölliset kysymykset	sivu 8
Mielenohjauskysymykset	sivu 9
Oppikysymykset	sivu 10
Miksi on niin vaikea lähteä?	sivu 11
Alan Feuerbacherin ajatuksia	sivu 11
’’Robinin’’ ajatuksia	sivu 12
Mikä on voimakkaan hallinnan ryhmä (High Control Group = HCG)?	13
Arvoituksia	sivu 15
Suosittelavaa luettavaa	sivu 17
Muuta tietoa ja tukea	sivu 18
Tukiryhmiä	sivu 18
Puhelintukea	sivu 18
Internet saitteja	sivu 19
PhiliaFinland	sivu 19
Oma ratkaisusi	sivu 20

JOHDANTO

Tämä kirjanen on kirjoitettu Jehovan todistajille tai entisille Jehovan todistajille, jotka yrittävät selviytyä tunnekuohuista, jotka ovat tavallisia niiden ihmisten keskuudessa, jotka ovat lähteneet, harkitsevat lähtöä tai on pakotettu lähtemään kyseisestä uskonnollisesta järjestöstä.

Tällä kirjasella on seuraavat tavoitteet:

- 1) kertoa sinulle, että et ole yksin
- 2) auttaa sinua tuntemaan olosi paremmaksi lähtösi suhteen
- 3) auttaa sinua pääsemään uudelleen alkuun elämässäsi

Tämä kirjanen ei itsessään voi vähentää taakkaasi. Tästä syystä kehotan sinua käymään läpi tämän kirjasen osat ”Suositeltavaa luettavaa” ja ”Muuta tietoa ja tukea” löytääksesi sinulle sopivaa lisätietoa.

Jakelusta

Vaikka tämä kirjanen on kopiosuojattu, kirjoittaja sallii sinulle luvan levittää siitä kopioita, mikäli et lisää siihen tai poista siitä tekstiä. Jos sinusta tuntuu sille, että siitä puuttuu jotakin tärkeää, ole hyvä ja ota yhteys kirjoittajaan, jotta tietosi voidaan ottaa huomioon seuraavassa laitoksessa.

MIKÄ SINUA KIUSAA?

Laatiessani tätä kirjasta kysyin joukolta entisiä todistajia seuraavan kysymyksen: ”Mikä kiusasi sinua, kun olit lähdössä Jehovan todistajista?” Ryhmään kuului ihmisiä Yhdysvalloista, Kanadasta, Englannista ja Norjasta.

Vastauksia on hieman muokattu selkeyden ja nasevuuden lisäämiseksi. En pyri antamaan ratkaisuja esille tuotuihin ongelmiin, enkä ole välttämättä samaa mieltä kaikkien esille tulevien näkökohtien kanssa. Esitän ne sinulle kuitenkin siinä toivossa, että voisit tunnistaa itsesi joidenkin näiden ihmisten kautta. Ehkä silloin sinun on helpompi ymmärtää myönteisessä mielessä se, että kyky epäillä on luonnollinen ja terve inhimillinen ominaisuus.

Sosiaaliset kysymykset

"Koulussa olin nähnyt lapsia, jotka oli ”lähetetty Coventryyn” – englantilainen ilmaus, joka tarkoittaa sitä, että koko muu luokka ei ollut tekemisissä kyseisten lasten kanssa. Se oli lapsellista ja loukkaavaa. Kun erotettu todistaja alkoi osallistua seurakuntamme kokouksiin ja kun sama tapahtui hänelle aikuisten määräyksestä, en voinut hyväksyä sitä oikeana menettelynä."

"Havaitsin kaikkialla esiintyvän omahyväisyyttä, joka sai aikaan haluttomuuden auttaa vaikeuksissa olevia ihmisiä."

"Kun lähdin, menetin sosiaalisen elämäni ja ystäväni."

"Minulla ei ollut minne mennä saadakseni hengellistä seuraa."

"Minua ahdisti heidän tapansa karttaa niitä, jotka oli erotettu olemalla puhumatta heille."

"Kaikkiin vaadittuihin kokouksiin, kenttäpalvelukseen ja vanhinten kokouksiin meneminen ja kaikkiin niihin valmistautuminen toi paljon stressiä elämäni. Yritin suunnitella elämäni Vartiotornin vaatimusten ympärille. Se ei ollut koskaan tarpeeksi. Perheestäni huolehtiminen, henkilökohtainen kasvu ja aika perheeni ja ystäväni kanssa – nämä asiat olivat aina toisella sijalla ”Jehovan järjestön” vaatimuksiin nähden."

"En pitänyt heidän huonosti piilotellusta vihan levittämisestä toisia kohtaan."

"Todistajana ollessani minulla oli alati kasvava hengellisen tyhjyyden tunne. Olin tavallisesti liian kiireinen huomatakseni sen ja siksi se jatkoi kasvuaan taustalla. Yritin lopulta kieltää tunteen olemassa olon itselleni, enkä voinut koskaan puhua siitä luotetun ystäväni kanssa valtakunnansalilla (sillä tosiaan koskaan ei voinut täysin luottaa Vartiotornin hallitseman henkilön luotettavuuteen). Tunsin olevani hengellisessä hätätilassa ilman, että kukaan olisi ollut antamassa apua."

"Me vaihdoimme seurakuntaa hyvin huonon hengellisen ympäristön takia. Esivalvoja hakkasi vaimoan ja lapsiaan, mutta koska hän oli kuin työkone ja teki niin paljon hyvää seurakunnalle, toimiin häntä vastaan ei ryhdytty."

"En ollut tyytyväinen siihen tekosyyhyn, että ”Jehova huolehtii asioista omana aikanaan”. Sitä käytettiin oikeuttamaan epäeettisiä, laittomia ja moraalittomia toimintatapoja seurakunnassa erityisesti, kun se koski tienraivaajia, vanhimpia ja avustavia palvelijoita."

"Havaitsin täydellisen rakkauden ja huolenpidon puutteen toisia kohtaan todistajien keskuudessa. Nyt vasta olen ensi kertaa saanut nähdä, mitä on ehdoton rakkaus. Tällaisen rakkauden puute on hyvä pohja panetteleville juoruille, jotka ovat hyvin tavallisia todistajien seurakunnissa."

"Olin huolissani perheeni menettämisestä, koska he kaikki olivat todistajia. Minun täytyi päättää tulisiko minun erota vai yrittää vain vetäytyä pois. Olin huolissani siitä, mitä tehdä elämälläni."

"Omalla eroamisellani oli hirvittävät seuraukset perhe-elämässäni. Äitini kielsi minut lapsenaan."

"Kun erosin itse, kirjoitin suoraan seuralle tiedottaakseni heitä päätöksestäni ja pyysin heitä koskaan enää palaamasta asiaan. Seuraavana vuonna vanhimmat, joita en ollut koskaan edes tavannut, alkoivat käydä luonani. He olivat eri seurakunnista, joihin en ollut edes kuulunut – he kysyivät olinko varma ja he halusivat antaa minulle toisen mahdollisuuden. Minua ahdisteltiin vuoden ajan, kunnes he lopulta ilmoittivat, että minut oli erotettu. Ei puhuttakaan siitä, että minä olisin eronnut itse."

"Havaitsin kuinka helposti veljet ja sisaret saattoivat sammuttaa rakkautensa, jos uskalsit asettaa seuran kyseenalaiseksi tai jos osoitit, mikä näytti olevan tekopyhää seurakunnassa."

"Alamaisuuden periaate vaatii todistajasisaria sietämään sanallista, tunneperäistä, fyysistä ja henkistä väkivaltaa heidän jopa hyvissä asemissa seurakunnassa olevien todistajamiestensä taholta. Sisaret eivät voi erota ilman, että heitä pidettäisiin ongelmien syynä. Tunsin yhden (nyt eronneen) parin, jossa aviomies kohteli vaimoan kuin ovimattoa. Hän vähätteli tätä julkisesti, ei sallinut puhelimen käyttöä tai autolla ajoa, eikä antanut tälle rahaa, ellei tämä yksityiskohtaisesti kertonut, mihin aikoi rahaa käyttää. Kun vaimo sitten puhui asiasta vanhimmille, he kehottivat häntä odottamaan Jehovaa ja olemaan kestävä rukouksessa ja niin edelleen. Lopulta sisar koki hermoromahduksen ja joutui sairaalaan (olin hänen ainoa vieraansa). Kun sisar pääsi kotiin, hänen miehensä jatkoi entiseen tapaansa. Sisar jätti miehensä ja vanhimmat erottivat sisaren. Eräs heistä kertoi meille, että hän oli epäkypsä jättäessään miehensä – että hän oli väärässä siinä, ettei jäänyt ja yrittänyt rakentaa avioliittoaan. Olin eri mieltä sillä perusteella, että jos mies todella rakastaisi tätä, niin hän olisi kohdellut vaimoan sen mukaisesti. Sanoin ettei kenenkään – ei miehen eikä naisen – vaadita raamatullisesti kärsimään minkäänlaisesta hyväksikäytöstä. Jonkin ajan kuluttua vaimon erottamisesta hänen miehensä nimitettiin avustavaksi palvelijaksi."

"Vanhempieni jatkuvat riidat ja kireys talossa ei heijastanut sitä, mitä meille oli opetettu Jumalan rakkaudesta. Kotimme synkkyys ja epätoivo oli tukahduttavaa. Vanhempani käyttivät enemmän aikaa uskontoonsa ja arvostivat sitä enemmän kuin perhettään – he hylkäsivät minut, kun osoitin pois kääntymisen merkkejä. Tämä tilanne jatkui yli 20 vuotta myöhemmin – vasta viimeisen kahdeksan vuoden aikana (vaimoni vaatimuksesta) minulla on ollut joitakin yhteyksiä perheeseeni."

Harmagedon -kysymykset

"Jopa sen jälkeen, kun olin jättänyt todistajat, pelkäsin kuolevani Harmagedonissa. Syvällä itsessäni olin tottunut uskomaan, että se tulisi."

"Minua vaivasi paine elää Harmagedonin uhan alaisuudessa vuonna 1975. En koskaan ajatellut eläväni 21-vuotiaaksi ja tuo psykologinen paine melkein hyydytti aivoni. Nyt käsitan olleeni vakavasti masentunut ja muistan erään kerran seisseeni makuuhuoneeni ikkunanlaudalla valmiina heittäytymään alas."

"Ajattelin tuhoutuvani Harmagedonissa."

"En voinut hyväksyä sitä käsitystä, että hyvät ihmiset tultaisiin tuhoamaan. Tunsin paljon mukavia ihmisiä, ja jos olisin saanut päättää, en olisi halunnut heidän kuolevan."

Itsetunto-ongelmat

"Tunsin itseni iljettäväksi ja likaiseksi ennen kuin lähdin todistajista. Tunsin tällä tavalla edelleen vuosienkin kuluttua."

"Sen jälkeen, kun lähdin, minulla oli huono itsetunto. Lähtemiseni sai minut tuntemaan itseni todistajiin nähden alempi arvoiseksi."

"Olin jatkuvasti poissa tolaltani, kun en kyennyt pitämään kaikkia käskyjä."

"Näyttää sille, että vain uskolliset todistajat ovat arvokkaita ja auttamisen arvoisia. Meitä kehoitetaan aina lisäämään kenttäpalvelusta, olemaan säännöllisempiä kokouksissa käynnissä ja tutkimaan lisää henkilökohtaisesti lääkkeenä kaikkiin ongelmiin."

"Täydellinen rakkauden puute sisäpuolella olevien ihmisten kesken. Juorujen levittämistä, kaikkien selän takana puhumista, kaikkia eliittiajattelun piirteitä."

"Ajattelin tekeväni syntiä Jehovaa vastaan lähtemällä todistajista."

"En koskaan tuntenut pelastuneeni. En koskaan ollut tarpeeksi hyvä. Minusta tuntui aina, etten saanut riittävästi tunteja. En luottanut ajatuksiini ja seksuaalisiin tarpeisiini. Suoraan sanoen minulla oli syviä epäilyksiä sen suhteen, että pääsisin läpi Harmagedonista. Nyt kun olen lähtenyt pois todistajista, olen huomannut, ettei minussa ollutkaan mitään vikaa. Olen hyvä ihminen, mutta en koskaan aikaisemmin tiennyt sitä."

Järjestölliset kysymykset

"Minua tympi tuomiseminen. Minä ja monet muut kuvaavat tätä myös mustavalkoiseksi ajatteluksi. Järjestö jakaa kaiken kahtia eli Jehovan/Saatanan järjestö, jumalinen/maailmallinen, teokraattinen/epäteokraattinen jne. Tällainen ei salli ollenkaan mitään välimuotoa – ei oikeaa tasapainoa. Järjestössä tasapaino merkitsi täysin teokraattisena olemista samalla, kun menttiin eteenpäin valon nopeudella (pysymällä Jumalan nopeasti liikkuvien vaunujen perässä Hesekielin kirjan mukaan!). Nyt uskon, että tämä tasapainon määritelmä on lähempänä painostusta. Joka tapauksessa kaiken jakaminen näihin tiukasti määriteltyihin vastakkaisuuksiin ei salli todistajien löytää yhteistä pohjaa eikä tapaa todella käsittää elämän ihmettä maan päällä. Sanoin kuvaamattomuudelle ei ole tilaa, kaikki on aina määriteltävä joksikin. Tämä on mielestäni järjestön kriittinen puute."

"Todistajissa aloitteita otetaan harvoin. Mieluummin odotetaan järjestöllisiä ohjeita."

"Kaksoismittapuut. Sääntö joillekin seurakunnassa oli täysin toinen muille. Se, mitä sallittiin riippui siitä, kuka oli kyseessä."

"Inhosin valheita, tekopyhyyttä ja muuttuvaa 'valoa'."

"En pitänyt järjestön arvojärjestyksellisestä luonteesta inhottavine kierrosvalvojineen."

"En voinut sietää sitä, että niin uskomattoman typerät henkilöt hallitsivat järjestöä."

"Kokoukset ovat niin ikävystyttäviä!"

"Väsyin kokouksiin ja hengelliseen ruokaan. Jouduin todistajien vaikutukselle alttiiksi kymmenvuotiaana ja kävin kasteella 18-vuotiaana. Kasteeni jälkeen laitoin 20 vuoden ajan sydämeeni ja sieluuni Vartiotornin uskontoa. Uskoin todella siihen ja kyselin hyvin vähän. Olin tienraivaaja, avustava palvelija, raamatuntutkistelun johtaja (siten komitean jäsen), vanhin (esivalvoja). En tunne ketään muuta, joka olisi uskonut sen olevan totuus enemmän kuin minä. Hitaasti silti ikävystyneisyys kokouksia kohtaan alkoi tulla esille. Lopulta lähes kaikista kokouksista tuli tylsiä. Hengellinen ruoka muuttui kylmiksi tähteiksi. Teeskentelin olevani sairas voidakseni jäädä kotiin. Katselin kokouksista poissa ollessani hieman televisiota ja sain enemmän hengellistä ruokaa joistakin opetusohjelmista kuin mitä sain ”Jehovan pöydästä”."

"Inhosin koko erottamiskäytäntöä ja siihen liittyviä salaisia kuulusteluja. Täydellinen uskonnon vapauden puute, joka pakottaa uskovia todistajia karttamaan ystäviään ja omaisiaan. Luulen, että kälyni erottaminen vuosia sitten ja se, että meidän olisi (mutta emme voineet) pitänyt karttaa häntä, sai minut näkemään asiassa olevan jotakin väärää."

"Vanhinten, kierrosvalvojien ja järjestön taholla on yleensä paljon vallan väärinkäyttöä. Todellinen ongelma on se, että tehtävät asiat yhdistetään Jumalaan. He olettavat, ettei Jumala salli vallan väärinkäyttöä ja siksi ei ole valvontamekanismeja, kuten on muissa järjestöissä. Kukaan ei tarkasta noudattavanko vanhimmat seurana omia lakeja. Aivan kuin jossakin olisi määritelty, että sen, jolla on

hengellinen valta-asema (hallintoelin, kierrosvalvoja, vanhin, aviomies, isä), tekoja tulisi pitää itsestään selvästi Jumalan siunaamana asiana. Siksi he syyttävät uhria. Olen kuullut ja vahvistanut kertomuksia hirvittävästä erottamisista, väkivaltaisista aviomiehistä, vanhimpien sukupuolisista ahdisteluista ja seurakunnan rehellisinä jäseninä pidetyistä isistä, jotka olivat seksuaalisesti väkivaltaisia. Nämä asiat saivat minut miltei räjähtämään. Kyseessä eivät ole jotkut pahat ihmiset hyvässä järjestössä. Kyseessä ovat harvat hyvät ihmiset pilaantuneessa järjestössä!"

"Vähitellen tulin siihen johtopäätökseen, että seura oli tahallisesti valehdellut. Havaitsin, että seura oli johtanut minua harhaan. Sen kirjoittajat olivat älyllisesti epärehellisiä joko tarkoituksellisesti tai orwellilaisen kaksoisajattelun seurauksena. Koska suurin osa todistajista käytännössä palvoo järjestöään, he eivät ole avoimia keskustelemaan näistä asioista."

"Kun ilmoitus julkisesta oikaisustani tuli, rikostani ei mitenkään kuvattu. Se jätti porukat pohtimaan ja juoruilemaan väärintekoni luonteesta. Nimikettä julkinen oikaisu käytettiin kaikenlaisiin ihmisiin aina lasten hyväksikäyttäjistä juoppoon. Minä en ollut kumpaakaan näistä."

Mielenohjauskysymykset

"Lähdettyäni minulla ei ollut mitään käsitystä siitä, miten elää tai miksi minun pitäisi käyttäytyä moraalaisella tavalla. Kaikki ne syyt, joita minulle oli annettu (''Jehova sanoi niin''), olivat nyt merkityksettömiä, joten minun täytyi aloittaa aivan alusta."

"En voinut sietää kaikkialla esiintyvää kaksoisajattelua, kaksoispuhetta ja kaksoismittapuita, jotka vaikuttavat joka ikiseen todistajaelämän osaan. Inhosin seuran jatkuvaa oman historiansa vääristelyä, jotta se saataisiin sovitettua seuran kulloinkin vallitseviin opetuksiin ja omakuvaan."

"Minut kasvatettiin todistajaksi ja minua opetettiin kaikessa miten elää. Kun lähdin pois todistajista, oli kuin maailmankaikkeus olisi vedetty jalkojeni alta. Kun en enää uskonut seuran oppeihin, minun täytyi hahmottaa kaikki elämän moraalikysymykset täysin alusta. Olin kuin vastasyntynyt lapsi. Minulta vei vuosia ennen kuin saatoin käsitellä koko ongelmaa."

"Tunsin itseni pahaksi tai inhottavaksi vuosia todistajista lähtemisen jälkeen. Tunsin, että olin lähtenyt järjestöstä, koska olin heikko – koska en täyttänyt mittapuita. Älyllisesti en voinut selittää tunnetta, koska olin löytänyt runsaasti aukkoja todistajien teologiasta kerran tutkittuani laajemmin asioita. Mutta vuosien ehdollistaminen oli vaikuttanut minuun. En käsittänyt, että minulla oli tunneperäinen eikä älyllinen ongelma."

"Minua kiusasi heidän vaatimuksensa karttaa itsenäistä ajattelua ja ei-hyväksytyin aineiston tutkimista."

"Yksi erityisesti tapahtunut asia oli, että kieltäydyin levittämästä Vartiotorneja, joissa sanottiin, etteivät ihmiset käyttäneet aivojaan ajatteluun, vaan sydäntään."

Oppikysymykset

"Päivämäärät ja epäonnistuneet ennustukset olivat minun kipeä kohtani. Näen päivämääräpakkomielteen todistajien keskuudessa olevan seurausta synkästä tuomitsevuudesta. Aivan kuin he sanoisivat: ”Koska nämä päivämäärä- ja aikatiedot on paljastettu vain meille, tämä osoittaa kuinka me olemme oikeassa ja te väärässä.” Nähtyäni aikaisempien Vartiotornin ennustusten kohtuuttoman itsevarmuuden sellaisten ajankohtien suhteen kuin 1844/1874/1878/1914 olin siinä pisteessä, jossa tulin aina täyteen raivoa kuultuani kokouksessa ollessani päivämäärän. Kyvyttömyyteni kuunnella päivämääriä – tai opettaa mitään niistä – oli keskeisin syy kokouksissa käynnin lopettamiseeni."

"Vartiotornin ajattelu on parhaimmillaankin pinnallista. Pidän nyt itseäni psykologisena polyteistina. Se on käsite, jonka psykologi James Hillman loi kuvaamaan siirtymistä kohti monia ajatuksia yhdestä ajatuksesta. Tämä myös kuvaa siirtymistä kohti perspektiiviä tai useita perspektiivejä ja kuvitteellisuutta. Tämä psykologinen ulottuvuus on siirtymistä pois kirjaimellisuudesta. Se on kuin koti taiteilijalle, joka kykenee käsittämään maailmaa runollisesti ja musikaalisesti. Vartiotornin maailmankuva on kirjaimellinen. I:n pisteitä ja t:n poikkiviivoja. Se on psykologisesti lasten uskonto lapsille, jotka edelleenkin haluavat äidin kertovan heille, miten sitoa kengännauhat."

"He valehtelivat meille. Olin aina ollut niin ylpeä, että minun uskontoni on tunnustanut virheensä. Kyllä me olemme tehneet menneisyydessä virheitä, mutta ne on korjattu. Siksipä uskontoni on tullut paremmaksi ja paremmaksi. Totta? Väärin. Tein tutkimuksia ja löysin kaikki väärät lainaukset, vääristelyt, menneet vääryydet, peiteltyt väärät ennustukset ja suorat valheet. Se yksinkertaisesti haihdutti taivaan tuuliin kaiken luottamukseni Brooklynia kohtaan. Katson heitä nyt uusin melko lailla kyynisin silmin. Olen menettänyt sokean luottamukseni, joka minulla oli noihin vanhoihin miehiin, jotka pitävät koko systeemiä kasassa. Kun tämä luottamus katosi, todistajissa ei minulle ollut enää mitään."

"Minua vaivasi koko verikysymys. Olin kyllä yksi niistä, jotka olisivat mieluummin kuolleet kuin olisivat ottaneet verensiirron. Mutta kun saatoin nähdä kuinka epärehellinen ja typerä koko asian perustelu oli, tulin tosi vihaiseksi. Heitin ”ei verta” -kortin pois ja yhtäkkiä ymmärsin, miksi monet entiset todistajat ovat usein katkeria. Muutkin valheet olivat pahoja, mutta tämä asia olisi voinut tappaa minut ja se on tappanut ehkä satoja todistajia."

MIKSI ON NIIN VAIKEA LÄHTEÄ?

Jehovan todistajista ei ole helppo lähteä. Pyysin kahta ihmistä (toinen on ex-todistaja ja toinen on lähtemässä) kertomaan havainnoistaan eroprosessista. Tällä tavalla he kirjoittivat (muokattu selkeyden vuoksi)...

Alan Feuerbacherin ajatuksia

Monien vuosien aikana löysin aina enemmän ja enemmän esimerkkejä siitä, missä seura oli muuttanut kantaansa sen korvatta vanhaa ymmärrystä ”uudella valolla”. Se vaivasi minua, mutta mitkä olivat vaihtoehdot?

Jos todistaja päättää, että jokin tietty opetus on väärin, mitä hän voi tehdä asian suhteen? Kaikkein helpoin ratkaisu on olla välittämättä ongelmasta ja jatkaa tavalliseen tapaan ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut.

Luulen, että suurin osa uusista todistajista oppii hyvin nopeasti, että juuri tätä heiltä odotetaankin. Ne, jotka eivät voi mukautua, lähtevät pian pois. Ne, jotka ovat olleet kauan todistajia, ovat kokeneita kyvyssään sulkea omat silmänsä. Siksi viimeisin ehdotus ”uudesta valosta” otetaan tervetulleena vastaan hyvänä mahdollisuutena oppia jotakin uutta.

Entä jos todistaja päättää vastustaa? Hän ei pääse kovin pitkälle, koska koko järjestö on viritetty eriuskoisuutta vastaan.

Entä jos todistaja päättää lähteä? Tavallisesti oltuaan monia vuosia uskonnossaan todistaja on niin sidottu sosiaalisiin yhteyksiinsä, että on miltei mahdotonta lähteä.

Mitä tapahtuu kierrosvalvojalle, joka on tehnyt uransa seuralle? Jos hän sattuu sijoittumaan beteliin, hänellä ja hänen vaimollaan on varsin mukavat olot. Kaikista heidän tarpeistaan huolehditaan. Jos he lähtevät, heidän on huolehdittava elannon hankkimisesta, maksettava vuokra, ostettava ruokaa ja kaikkea sellaista, mitä beteliläiset pitävät itsestään selvänä. Kuinka moni ihminen halukkaasti vaarantaisi näin mukavan aseman?

”Robinin” ajatuksia

HUOMAUTUS: ”Robin” ei halua paljastaa nimeään, koska pelkää, että se johtaisi hänen erottamiseensa ja koska hän haluaa säilyttää yhteytensä perheeseensä, hän käyttää peitenimeä.

Logiikka ei ole aina riittävä syy irrottautua todistajista. Perusretoriikassa on kolme ilmaisumuotoa: logos, ethos, ja pathos. Logos on selvästikin logiikka, tosiasiat ja niin edelleen. Pathos on tunneperäinen vaikutus ja ethos on vakuuttavuus tai arvovalta – kuinka paljon kuulijasi luottaa sinuun.

Selvästikin keltä tahansa luopioksi leimatulta puuttuisi todistajan suhteen ethos, mutta hänet voidaan saada vakuuttuneeksi kahdella muulla (logos ja pathos). Luulen, että minua auttoi se, kun samaan aikaan opin tiettyjä tärkeitä tosiasioita ja kun samaan aikaan koin seurain pimeän puolen vanhimpien käyttäessä hyväkseen asemaansa. Vaikka vanhimpia sitovat säännöt ja jotkin periaatteet, heidän vallankäyttöään ei kukaan valvo. ”Lampaan” tulee alistua vanhimpien toimiin. Kaikkea muuta pidetään Jehovan järjestelyn vastustamisena.

Kun todistajista opetus tuntuu vakavasti virheelliseltä, he palaavat siihen ajatukseen, että tähän on ”hengellinen paratiisi” ja ettei ole muuta paikkaa minne mennä. ”Minun on kaikin keinoin pysyttävä mukana,” he sanovat, ”sillä se merkitsee elämää”. He saattavat myös sanoa, ”etten voi olla uskoton” tai ”Saatana koettaa murtaa nuhteettomuuteni”.

Nämä ovat tunteellisia vastauksia. Heidän sitoutuneisuutensa järjestöön on niin vahva, että todennäköisesti faktat eivät pelkästään auta. He ovat tyytyväisiä ystäviinsä. He tuntevat itsensä teoissaan vanhurskaiksi. He tuntevat kunnioitusta järjestön sujuvaa toimintaa kohtaan. Ennen muuta koska he uskovat kyseessä olevan Jumalan järjestö, he ovat varmoja, että kaikista ongelmista tullaan huolehtimaan silloin kuin Jumala niin päättää tehdä. He pitävät julkeana ja ylimielisenä halua ratkaista ongelmia ennen tuota aikaa. He torjuvat epäilyksensä ja odottavat parempia aikoja. Jopa silloin kun katsomme äärimmäisiä kultteja, näemme tosiasioista tietoisia ihmisiä. Älykkydestään huolimatta he silti tekevät hulluja asioita, jos tunne on riittävän vahva. He käyttävät henkisiä kykyjään perustellakseen tunteella valitun toimintatavan, jotta se kuulostaisi järkevältä.

Luulen tietäväni, miksi loputtomat keskustelut saman henkilön kanssa saavuttavat nopeasti vähenevän tuottoisuuden tilan. Henkilöllä saattaa olla jokin tunneside, jota ei ilmaista yksiselitteisesti ja jos sitä ei käsitellä, epämiellyttävät asiat voidaan silloin unohtaa. Seura tarjoaa hyvin yksinkertaisen ja varman maailmankuvan. Sellaista turvallisuutta on vaikea hylätä. Siksi todistajat vetäytyvät tavallisesti henkisesti, kun tosiasiat uhkaavat tätä tunnetta. Ellei henkilöllä sitten ole syvää totuuden kaipuuta tai suurta järjen arvostusta, tunneside on ensin poistettava ennen kuin todistaja voi tehdä pelottavan päätöksen irrottautua ihmisten käskyistä.

MIKÄ ON VOIMAKKAAN HALLINNAN RYHMÄ (HCG)?

Sanaa ”kultti” (Suomessa sana ”lahko”) on usein käytetty kuvaamaan Jehovan todistajia. Valitettavasti kyseistä sanaa on käytetty liikaa. Monet ihmiset käyttävät sitä kuvaamaan mitä tahansa uskontoa, josta he eivät pidä tai joka tuntuu heistä vieraalta.

Kun keskustelen Jehovan todistajien kaltaisista ryhmistä, käytän mieluummin termiä ”voimakkaan hallinnan ryhmä (high control group = HCG)” sanan ”kultti” sijaan. Näitä ryhmiä luonnehtivat menetelmät, joita ne käyttävät juurruttaakseen ideologiaansa ja ylläpitääkseen kuuliaisuutta.

Nämä menetelmät ovat hyvin tunnettuja. Ne soveltuvat Jehovan todistajiin ja lukemattomiin muihin vastaaviin ryhmiin. Seuraavassa joitakin parhaiten tunnettuja menetelmiä...

- Yksinkertaistettu ajattelu: Asiat ilmaistaan äärimmäisinä vastakohtaisuuksina, joissa ei ole harmaita alueita. Asiat ovat mustavalkoisia, me tai he, hyvä tai paha.
- Ajallinen paine: Henkilölle annetaan niin paljon tekemistä, ettei tällä ole aikaa pysähtyä ja ajatella objektiivisesti sitä, mitä hänelle on opetettu.
- Toveripaine: Henkilön mukauttaminen ryhmään saavutetaan hyödyntämällä ihmisen luonnollista tarvetta kuulua ryhmään.
- Erottautuminen: Henkilö erotetaan yhteiskunnasta, ystävistä tai perheestä joko fyysisesti tai psykologisesti. Henkilön annetaan uskoa, että hän on itse tehnyt valintansa ja häntä kehoitetaan välttämään ”huonoa seuraa”.
- Eristäminen: Tosiasiat, jotka eivät sovi yhteen henkilölle opettujen asioiden kanssa selitetään pois sanomalla, että ne ovat valheita, jotka on varta vasten luotu henkilön harhaan johtamiseksi. Henkilölle opetetaan, että ulkopuoliset ihmiset juonittelevat saadakseen tämän ansaansa. Jos henkilö edelleenkin epäröi, häntä kehoitetaan tutkimaan oman ryhmän tuottamaa aineistoa ulkopuolisten lähteiden sijaan.
- Demonisointi: Ryhmiä tai ryhmäkokonaisuuksia määritellään (mm. paha orja –luokka, saatanallinen, kristikunta) vihankohteiksi ja esimerkeiksi pahuudesta ryhmän ulkopuolella. Joitakin näistä kokonaisuuksista ei edes ole todellisuudessa olemassa.
- Erityisasema: Henkilölle kerrotaan, että hän kuuluu valittujen ryhmään, jolla on oma erityistehtävänsä.
- Vainon korostaminen: Mitä tahansa ryhmää vastaan suunnattua kielteistä tekoa pidetään todisteena siitä, että ulkopuolinen maailma yrittää tuhota ryhmän.

- Syyllisyys: Henkilö laitetaan asettamaan kyseenalaiseksi oma arvonsa ja tämän aikaisempia syntejä liioitellaan. Hänet johdatellaan uskomaan, ettei hän tee tarpeeksi uskontekoja.
- Pelko: Uskollisuutta ja tottelevaisuutta ylläpidetään varoittelemalla vakavilla fyysisillä tai hengellisillä jälkiseuraamuksilla, ellei henkilö mukaudu ryhmän vaatimuksiin.
- Autoritaarisuus: Henkilöä ei rohkaista ilmaisemaan epäilyksiä tai asettamaan kyseenalaiseksi ”ylemmän arvovallan” sanoja (karismaattisen johtajan, vanhimpien tai järjestön yleensä).
- Maailmanlopullisuus: Henkilölle opetetaan, että kaikki tulee lopulta muuttumaan hyväksi, koska maaginen ratkaisu on tulossa. Ratkaisuun liittyy tavallisesti ryhmän ulkopuolisten tuho tai alistaminen.
- Pikkutarkka tunnollisuus: Henkilölle opetetaan yksityiskohtaiset säännöt liittyen käytökseen, ulkoasuun ja asioiden hoitoon tai menettelytapoihin. Oma-aloitteisuutta ei kannusteta.
- Tinkimätön kuri: Erimielisyyksiä käsitellään ankarasti tavalla, joka ei kannusta avoimeen keskusteluun vaihtoehtoisista näkemyksistä.
- Ehdollistaminen: Henkilöä opetetaan reagoimaan vaistomaisesti ennalta hyväksytyillä tavoilla ajatuksellisen toiminnan sijaan. Henkilöä esimerkiksi opetetaan vastaamaan kysymyksiin välittömästi lainaamalla hyväksytyjä lähteitä itse kysymyksen pohtimisen sijaan.
- Ajatuspysäytys: Henkilöä ei rohkaista ajattelemaan sellaisia ajatuskulkuja, jotka eivät ole samansuuntaisia sen kanssa, miten henkilön odotetaan uskovan. Lopulta tästä tulee tapa ja henkilö ei enää kykene kriittiseen ajatteluun.
- Alamaisuus: Henkilölle opetetaan, että ryhmän tarpeet menevät yksilön tarpeiden edelle ja että henkilökohtaiset ongelmat ovat lähinnä heikkouksia, jotka voidaan ohittaa jos henkilö on riittävän vahva.

Paras puolustuksesi näitä tekniikoita vastaan on tieto. Kun kerran olet tietoinen siitä, mitä sinulle yritetään tehdä, voit alkaa vastustaa sitä. Vähitellen sinusta saattaa tuntua tarpeelliselta alkaa ottaa etäisyyttä ryhmästä, koska epäilyksesi alkavat käydä esille ja ryhmä alkaa suhtautua sinuun sen mukaisella tavalla.

Jehovan todistajien kohdalla usein paras lähestymistapa on vähittäinen hidas vetäytyminen. Tämä tapa saattaa säästää ystäväsi ja perheesi näkemästä sinun erottamisesi tai eroamisesi aiheuttamaa tuskaa – ja sitä, että heille sanotaan, etteivät he voi puhua sinulle.

Eri seurakunnat ovat erilaisia suvaitsevuuskyvyiltään. Jotkut seurakunnat saattavat erottaa sinut ensimmäisestäkin epäilyksen merkistä. Ennen kuin alat vetäytyä, pidä huoli siitä, että sinulla on joitakin ulkopuolisia yhteyksiä. Tällöin et ole yksin, jos sinut poistetaan ryhmästä.

ARVOITUKSIA

Jos olet ajatellut järjestöstä lähtemistä, olet jo asettanut kyseenalaiseksi oppikysymyksiä. Vaikka tämä kirjanen on ensiapu irrottautumiseesi todistajista, minulla ei ole tässä tilaa järjestön oppien yksityiskohtaiseen selvittämiseen (ks. ”Suositeltavaa luettavaa” saadaksesi tällaista tietoa). Voin kuitenkin antaa sinulle lyhyen luettelon kysymyksiä, joihin todistajien on vaikea vastata.

- 1A) Onko seura koskaan opettanut mitään raamatullisesti väärää?
- 1B) Saattaisiko seura tällä hetkellä opettaa jotakin raamatullisesti väärää?
- 1C) Ovatko muslimit yhtä varmoja uskonnostaan kuin todistajat?

- 2A) Kuolevatko Harmagedonissa KAIKKI muut paitsi todistajat? (Jos ei, kuka saa elää?)
- 2B) Uskotko, että rakastava Jumala tappaisi yli 6,000,000,000 ihmistä?
- 2C) Miksi järjestö on sanonut, että loppu on ”pian” aina vuodesta 1884 asti?

- 3A) Miksi ”oikeuden” Jumala rankaisisi miljoonia ihmisiä Aadamin ja Eevan rikkeestä?
- 3B) Miksi ”oikeuden” Jumala antaisi naisille ylimääräisen rangaistuksen (synnytyskivut)?
- 3C) Jos Adam ja Eeva eivät tunteneet pahaa, miksi syyttää heitä siitä, että heitä huijattiin?
- 3D) Miksi Jumala vaatisi, että Jeesus tuli surmata synnin poistamiseksi?
- 3E) Jeesus opetti anteeksiantoa. Miksei Jumala vain voinut antaa meille anteeksi?

- 4A) Mistä tulivat isorokko ja spitaali? (Loiko Jumala ne?)
- 4B) Jos elämä on pyhää, miksi immuunijärjestelmämme on suunniteltu tappamaan bakteereja?
- 4C) Uskotko todella, että leijonien oli alunperin tarkoitus syödä ruohoa?

- 5A) Ketkä seuran lisäksi sanovat, että Jerusalemin temppeli tuhoutui vuonna 607 eea.?
- 5B) Miksi todistajat sanovat ”Jehova”, kun tämä lausuntatapa ei ole täysin varma?
- 5C) Raamattu on täynnä ihmeitä. Sanooko se, miksi ne loppuivat?

Toivon, että nämä kysymykset auttavat sinua tavoitellessasi vapautumistasi. Muista silti kuitenkin, että älyllinen prosessi on vain ensiaskel. Jos olet ollut kauan todistaja, tärkein haasteesi on ehdollistamisen tai tottumuksen voittaminen – ja se on pikemminkin tunneperäinen kuin älyllinen kysymys.

Kun kerran olet älyllisesti vapaa järjestöstä ja jos pohdit vakavissasi järjestön jättämistä, sinun tulisi etsiä apua toisilta eli sinun on tavoiteltava toisia auttamaan sinua palaamaan tavalliseen elämään. Olen kirjoittanut tästä runon (ks. seuraava sivu).

Pidä eri vaihtoehdot avoinna – älä sido itseäsi ensimmäiseen esille tulevaan ratkaisuun. Varo ”kriittistä rakkautta”. Jos ihmiset eivät hyväksy sinua sellaisena kuin olet, mitä he sitten sinusta haluavat? Maailmassa on onneksi paljon lämpimiä, ihastuttavia ja välittäviä ihmisiä. Sinä tulet löytämään heidät, jos etsit heitä.

SINULLE

Kauan sitten lapsellisena aikana
Tornin määrätessä tahtini
Valtakunnanlauluja kuuluvasti huusin
Sydämeni täynnä ylpeyttä
Tietäessäni olevani tiellä vanhurskauden ja elämän
Odottamassa kiihkeästi loppua kurjuuden ja riidan

Kunnes päivänä eräänä ympärilleni katsahdin
Ja olevani yksin huomasin
Kuivunut oli uskoni
Toiveeni paenneet
Tyyneys pois mennyt
Rakkaani selkänsä olivat kääntäneet
Ja sydämettä kieltäytyneet puhumasta
Ja niin hiljaisuudellaan pitelivät katkerasti minua pahoin

Maailman uhkaavalta tuntuessa
Sinne tänne törmäilin
Etsien sieltä ja hakien täältä
Silti minnekään mennä en voinut
Lopulta viimein paikkani löysin ja ilon vailla vertaa
Missä kukaan ei pidä ainoastaan teoistani
Missä ihmiset vain välittävät

SUOSITELTAVAA LUETTAVAA

Ellet voi löytää näitä kirjoja kirjakaupastasi, pyydä heitä tilaamaan niitä sinulle. Tilaukset kestävät tavallisesti noin kuukauden. Joidenkin näiden kirjojen painokset ovat ehkä loppuneet, mutta saatat joskus löytää niitä paikallisesta kirjastosta. Jos kirjoja ei ole kirjastossakaan, yritä ottaa yhteyttä myöhemmin tässä oppaassa esiteltäviin tahoihin. Osan kirjoista voi tilata osoitteesta <http://www.commentarypress.com>.

Raymond Franz: *Crisis of Conscience*. Commentary Press, Atlanta. Hallintoelimen jäsenen kokemus todistajista lähtemisestä. Jos et halua lukea muita kirjoja, niin tämä kirja sinun kannattaisi ainakin lukea. Kirja on lainattavissa Helsingin kaupungin pääkirjastosta Pasilassa (ks. saatavuustilanne osoitteessa <http://www.libplussa.fi/cgi-bin/plussa>). Luvut 5, 9 ja 10 ovat suomeksi luettavissa JT-tuen sivuilta osoitteessa <http://www.jttuki.pp.fi/Franz/index.html>.

Raymond Franz: *In Search of Christian Freedom*. Commentary Press, Atlanta. Entisen hallintoelimen jäsenen analyysi siitä, missä todistajat menevät harhaan kristillisten periaatteiden soveltamisessa. Kirja on lainattavissa Helsingin kaupungin pääkirjastosta Pasilassa (ks. saatavuustilanne osoitteessa [yllä]).

M. James Penton: *Apocalypse Delayed: The Story of Jehovah's Witnesses*. University of Toronto Press, Toronto.

Carl Olof Jonsson ja WolfGang Herbst: *The Sign of the Last Days: When?* Commentary Press, Atlanta. Yksityiskohtainen tutkimus siitä, miten todistajat ovat väärässä väittäessään Raamatun ”viimeisten päivien tunnusmerkkien” alkaneen esiintyä vuodesta 1914.

Carl Olof Jonsson: *The Gentile Times Reconsidered*. Hart Publishers, Lethbridge, Alberta, Canada. Kommentaari seuran vuoteen 1914 liittyvästä ajanlaskusta. Suomenkielinen lyhennelmä luettavissa osoitteessa http://www.geocities.com/valaisija/h_607.htm.

Heather ja Gary Botting: *The Orwellian World of Jehovah's Witnesses*. University of Toronto Press. Saatavana kovakantisena ISBN 0-8020-2537-4) tai paperikantisena (ISBN 0-8020-6545-7).

Wendell W. Watters MD: *Deadly Doctrines*. Prometheus Books.

Barbara Grizzuti Harrison: *Visions of Glory: A History and a Memory of Jehovah's Witnesses*. Simon and Schuster (painos loppu). Entisen beteliläisen hyvin kirjoitettu kirja, joka paljastaa järjestöstä irrottautumisen tunneperäisistä seurauksista.

MUUTA TIETOA JA TUKEA

Alla ryhmiteltyjen otsikkojen yhteyteen kerätyt tiedot on sovitettu Suomen oloihin. Alkuperäiset tiedot saat tämän kirjasen englanninkielisestä laitoksesta, jonka voit hakea koneellesi osoitteesta <http://members.aol.com/beyondjw/xj.htm>.

Tukiryhmiä

Uskontojen uhrien tuki ry

puh. 0400 466 990 tai
puh. (03) 349 0631
fax (03) 349 0634

Internet-sivut osoitteessa

<http://home.icon.fi/usk-uhri/index.html#tiedot>

JT-tuki

Internet-sivu osoitteessa

<http://www.jttuki.pp.fi>

Sähköposti

email: info@jttuki.pp.fi

Puhelintukea

auttava puhelin: 040-718 1350

toinen auttava puhelin akuuttiin tarpeeseen: 09-693 2432

Internet saitteja

Nämä saitit olivat toiminnassa huhtikuussa 2001. Web-saitit tulevat ja menevät, joten joku niistä ei ehkä jonakin päivänä ole käytettävissä. Näillä saiteilla ilmaistut mielipiteet ovat laatijoidensa.

suomenkieliset

JT-tuki:	http://www.jttuki.pp.fi/
Vartiotorni.org (ei Jt:n):	http://www.saunalahti.fi/harkone2/index.htm
Jt:t totuuden valossa:	http://www.geocities.com/valaisija/
Kulmakivi:	http://gamma.nic.fi/~cstone/
Jt:t + veri:	http://www.geocities.com/tsubadub/
Uskontojen Uhrit, Jt-sivu:	http://home.icon.fi/usk-uhri/vartio.html
Caitzun kokemus:	http://www.pp.htv.fi/msinkko1/index.html

joitakin englanninkielisiä

Beyond JW's:	http://members.aol.com/beyondjw/
Watchtower Observer:	http://watchtower.observer.org/
Shaun's Research on the JW's:	http://www.jwfiles.com/index.htm
Comments from the Friends:	http://www.ultranet.com/~comments/index.html
Hourglass 2 Outpost:	http://www.geocities.com/hourglass2.geo/
The List (of [JW] prophesies...):	http://www.intrex.net/tallyman/the_list.html

lisää saitteja seuraavista osoitteista:

<http://www.ultranet.com/~comments/outlinks.html>
<http://home.earthlink.net/~defender/de02000.htm>

PhiliaFinland

PhiliaFinland on keskusteluryhmä Jehovan todistaja -taustan omaaville ja liikkeestä irtautuneille ihmisille. Pohdimme niitä kokemuksia ja uusia asioita elämässä, joista voimme nauttia jätettyämme taaksemme tämän liikkeen. Yritämme ymmärtää paremmin niitä mekanismeja, joilla ihmisiä voidaan hallita ja mitä tarvitaan, että voi vapautua yksilön elämää ja maailmankuvaa kontrolloivan liikkeen vaikutuksesta. Tällä listalla emme käytä aikaa uskonnollisista kysymyksistä väittelyyn.

Arvostamme yksilönsuojaa ja jotkin jäsenemme esiintyvät nimimerkillä postituslistallamme. Myös nykyiset Jehovan todistajat, jotka ovat alkaneet pohtia uskontoaan, ovat tervetulleita postituslistalle.

<http://groups.yahoo.com/group/PhiliaFinland>
<http://fi.egroups.com/group/PhiliaFinland>

OMA RATKAISUSI

Haluaisin nyt antaa sinulle loppuajatuksen, joka liittyisi jotenkin kysymykseen totuudesta. Kirjoitin alla olevan tekstin vuonna 1991. Se vetoaa teisteihin ja yhtä lailla ateisteihin. Toivon, että pidät sen sanomaa hyödyllisenä.

Yleinen uskontunnustus

Olen havainnut, että suurempi ymmärrys tuo mukanaan syvemmän tyydytyksen.
Olen havainnut, että aukot ja umpikujat ymmärryksessäni ovat minulle epämiellyttäviä.

Olen havainnut, että jos epäilen, etsinnän jatkaminen paljastaa väärinkäsityksen.

Uskon, että näin tulee aina olemaan.

Tämä on minun uskoni.

Tahdon etsiä totuutta.

En menetyksen pelosta.

En saamisen halusta.

En sanojen tarpeesta.

Ja yritän noudattaa sitä.

Ei ole väliä, mikä se on.

Ei ole väliä, kuka sen sanoo.

Ei ole väliä, mihin ennestään uskon.

Tämän minä tunnustan.